

Отримано: 04 грудня 2016 р.

Прорецензовано: 07 грудня 2016 р.

Прийнято до друку: 11 грудня 2016 р.

Баранник Л. Б. Фактори фінансового забезпечення стійкого розвитку підприємств: податковий аспект / Л. Б. Баранник // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. – Острог: Вид-во НУ«ОА», грудень 2016. – № 3(31). – С. 86–91.

УДК 330.3: 336.225.621:338.1

JEL- класифікація: A 10. D51. H 20-H 30

Баранник Лілія Борисівна,
професор, Університет митної справи та фінансів

ФАКТОРИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ: ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТ

У статті розглянуто деякі питання забезпечення стійкого розвитку підприємств в умовах реформування податкової системи і тих змін, які були внесені в податкове законодавство в кінці 2016 р. Особливу увагу приділено податкам, які мають безпосередній вплив на діяльність підприємства – податку на додану вартість, акцизам, податку на прибуток, єдиному податку. Відзначено, що податкова політика передбачає компроміс інтересів суб'єктів господарювання у взаєминах їх з державою, його фіскальними цілями. Окреслено коло проблем, які ще необхідно вирішити для створення в Україні оптимальної моделі оподаткування.

Ключові слова: фінансове забезпечення, фактори, підприємства, сталий розвиток, податкова політика, податкова система, податкова реформа, рівень оподаткування, податковий кодекс, податок на прибуток.

Баранник Лилия Борисовна,
профессор, Университет таможенного дела и финансов

ФАКТОРЫ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ: НАЛОГОВЫЙ АСПЕКТ

В статье рассмотрены некоторые вопросы обеспечения устойчивого развития предприятий в условиях реформирования налоговой системы и тех изменений, которые были внесены в налоговое законодательство в конце 2016 г. Особое внимание уделено налогам, которые имеют непосредственное влияние на деятельность предприятия – налогу на добавленную стоимость, акцизам, налогу на прибыль, единому налогу. Отмечено, что налоговая политика предполагает компромисс интересов субъектов хозяйствования во взаимоотношениях их с государством, его фискальными целями. Очерчен круг проблем, которые еще необходимо решить для создания в Украине оптимальной модели налогообложения.

Ключевые слова: финансовое обеспечение, факторы, предприятия, устойчивое развитие, налоговая политика, налоговая система, налоговая реформа, уровень налогообложения, налоговый кодекс, налог на прибыль.

Liliya Barannik,
Professor, University of Customs and Finance

FACTORS FINANCIAL SUPPORT OF ENTERPRISES: TAX ISSUES

Some aspects of the sustainable development of enterprises in the conditions of reforming the tax system and the changes that were made to the tax legislation at the end of 2016 are considered in the article. A special attention was paid to the taxes that have a direct impact on the activity of the enterprise – the value added tax, excise tax, income tax and the single tax. It is noted that the tax policy supposes compromise the interests of economic entities in their relationship with the state and with its fiscal objectives. We sketch the range of problems that have to be resolved in Ukraine to create an optimal model of taxation.

Key words: financial security, factors, enterprises, sustainable development, tax policy, tax system, tax reform, level of the taxation, the tax code, income tax.

Постановка проблеми. Розвиток уособлює прогрес у всіх сферах його прояву насамперед у розвитку продуктивних сил суспільства, вдосконаленні виробничих відносин, набутті суспільством цивілізаційних ознак.

Фінансові фактори, які, на нашу думку, мають прискорювати чи гальмувати розвиток – це бюджетна політика, податкова політика, грошово-кредитна політика, іноземний капітал, інвестиційний клімат, поглиблення реформи соціального, зокрема пенсійного страхування тощо. Всі вони можуть доповнюватися іншими під впливом процесів, що відбуваються як усередині країни, так і у світі. Універсальна теоретична ринкова модель економічного розвитку реалізується в різних національних моделях, при цьому її стандарти (незалежно від ролі і місця тієї чи іншої країни у світовому господарстві) не можуть бути

механічно перенесені. З'являється все більше аргументів на користь формування власної теорії ринкового господарства на новій інформаційній та технологічній базі, з одного боку, та врахуванні національних особливостей розвитку, з другого.

Серед факторів, які впливають на фінансове забезпечення стійкого розвитку підприємств насамперед слід назвати податкову політику. Питання вдосконалення процесу оподаткування в Україні знаходиться в центрі уваги наукової спільноти та фахівців-практиків ще з моменту проголошення державної незалежності. Увесь час відбувається створення податкової системи, яка б відповідала потребам суспільства та рушила економіку вперед. Проте процес цей тривалий, складний та суперечливий.

Системні трансформаційні перетворення в Україні спричинили затяжну фінансово-економічну кризу. Активні пошуки виходу з цієї ситуації привели до розуміння необхідності реформи податкової системи, одним із напрямів якої визначено збалансування фіскальних інтересів держави та платників податків, зокрема вітчизняного бізнесу. Тому нині на вдосконалення податкового законодавства покладається велика надія як на фактор значного зрушення в бік економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундаментальні теоретико-методологічні засади оподаткування закладено у працях корифеїв економічної думки У. Петті, А. Сміта, А. Вагнера, К. Вікселя, Дж. Кейнса, Е. Линдаля, А. Пігу, А. Лаффера та ін. Однак дискусії з приводу тих чи інших положень теорії податкової політики тривають і досі. Значний внесок у дослідження теоретичних і прикладних аспектів розвитку вітчизняної теорії оподаткування зробили вчені З. С. Варналій, Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, М. П. Кучерявенко, Я. В. Литвиненко, І. О. Луніна, О. П. Мельник, С. В. Онишко, А. М. Соколовська, В. М. Суторміна, Л. Л. Тарангул, В. М. Федосов, І. Я. Чугунов та інші.

Серед останніх публікацій слід назвати статтю С. Н. Юрія, присвячену становленню та розвитку податкової системи України [1]. Недоліки сучасної податкової системи України аналізують Л. С. Омельченко, О. Е. Лактіонова, І. В. Шурденко. Вони запропонували концепцію її реформування [2]. Водночас слід продовжувати дослідження змісту і технологій податкової політики. Сучасною закономірністю розвитку виробництва є поява нових сфер застосування капіталу, нових суб'єктів господарювання. Це – об'єктивний процес в умовах становлення ринкової економіки. Відповідно до цього змінюється роль і значення податкової політики. Вона все більше спрямовується на вирішення проблем, пов'язаних із тим, як правильно стягувати податки залежно від сфери діяльності, величини прибутку, організаційно-правової форми й розмірів підприємства, конкурентоспроможності продукції тощо. Таким чином, механізм фінансового забезпечення розвитку галузей виробництва, інших сфер діяльності має постійно вдосконалюватися, адаптуватися до змін моделі соціально-економічного розвитку.

В умовах фінансової нестабільності особливого значення набувають дослідження окремих механізмів податкового регулювання малого підприємництва, використання різних стратегій підприємства. Зазначене обумовило вибір теми статті та її мету.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є з'ясування питання щодо сучасної ролі оподаткування в контексті сприяння розвитку підприємств.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення такого завдання, як дослідити вплив тих елементів податкового механізму, які найбільш впливають на розвиток підприємств.

Виклад основного матеріалу. Протягом багатьох століть податкова політика залишалася важливим важелем впливу держави (у різних формах її існування, чи то феодалська монархія, чи то буржуазна республіка) на суспільний розвиток. Податок використовували для формування та зміцнення національного багатства, а також багатства тих, хто уособлював державу. Із загально-цивілізаційним прогресом людства та просуванням демократичних цінностей, поступово почала відбуватися зміна «філософії» оподаткування. Спочатку це носило фрагментарний характер, згодом усе більше пов'язувалось із урахуванням матеріальних статків і можливостей тих, хто сплачує податки, ситуації в економіці країни, державних потреб і завдань. Податкова політика дедалі більше перетворювалася на гнучкий інструмент регулювання державою соціально-економічного розвитку.

Нинішня ситуація в Україні пов'язана з розбудовою ринкової економіки, що вимагає створення відповідної податкової системи. Основні стратегічні завдання сучасної податкової реформи досить лаконічно сформулювала О. П. Мельник. Це:

- підвищення темпів економічного зростання;
- зміцнення позицій вітчизняного бізнесу в міжнародній конкурентній боротьбі за рахунок зменшення частки податків у витратах;
- створення сприятливих фіскальних умов для залучення прямих іноземних інвестицій;
- скорочення витрат платників на нарахування і сплату податків і держави – на їх адміністрування;
- створення умов для легалізації доходів;
- наближення податкового законодавства України до законодавства країн Євросоюзу;
- демократизація податкової служби [3].

На нашу думку, слід додати до цих завдань ще надання місцевим органам влади більших прав створювати на підлеглий території податки, що мають принципове значення для наповнення місцевих бюджетів і розвитку регіону. Тобто йдеться про певну децентралізацію податкового процесу. Але щодо рівня окремого підприємства, то податкова реформа має спрямовуватись на створення умов для економічної активності й стійкого розвитку. Зазначимо, що під стійким розвитком підприємства ми розуміємо сталу позитивну динаміку основних показників його діяльності.

Це передбачає знаходження компромісу інтересів у взаємовідносинах із державою, з її фіскальними цілями. Відсутність консенсусу фіскальних інтересів щодо реформ із боку різних груп стейкхолдерів гальмує прогрес у реалізації реформ, необхідних для спільного розвитку всіх.

Наразі важливим фактором фінансового забезпечення стійкого розвитку підприємства є кількість податків і навантаження, що вони спричиняють. Тривалий час в Україні існувала велика кількість податків і значний податковий тягар на платників. У 2015 р. кількість податків зменшилась із 22 до 9. Деякі податки не скасовані повністю, а лише трансформовані за принципом «два в одному», наприклад, фіксований сільськогосподарський податок став IV групою єдиного податку (ЄП). Ряд економістів і досі пропонують знизити податки, незважаючи на виникнення дефіциту коштів на фінансування бюджетних видатків, мовляв, дефіцит буде короткостроковим, оскільки скорочення податків створить стимули для швидкого економічного розвитку та збільшить надходження до бюджету. Подібна думка представляється не зовсім вірною. Треба подбати за рахунок чого вдасться перекрити зрослий дефіцит. Між іншим, частка податкових надходжень до держбюджету-2015 склала 78%. Під час зниження податків без зменшення витрат бюджету пожвавлення економіки не відбудеться. Збільшення іноземних позик навряд чи піддається реалізації при досить значному обсязі зовнішнього державного боргу. І хоча життєздатність української економіки підтримується зовнішніми вливаннями капіталу, ми не вважаємо, що кошти МВФ «є запорукою зростання української економіки», вони більше сприяють економічному паразитизму і процвітанню корупції. Істотне підвищення обсягу внутрішніх позик за рахунок заощаджень, по-перше, веде до зростання витрат на обслуговування боргу і при великих масштабах до скочування державних фінансів в боргову пастку; по-друге, зменшує можливості для приватних інвестицій, а це суперечить початковій меті пожвавлення економіки.

Таким чином, вихід із бюджетної кризи може бути знайдений тільки шляхом збільшення доходів бюджету. Але це зовсім не означає підвищення податків чи збільшення їх числа. Збір податків в обсягах більших, ніж 34–36% ВВП зазвичай веде до збільшення податкового тягара, посилення ухилення від сплати податків. До того ж, високі податки зменшують ресурси економічних агентів. Один із найвідоміших економістів світу, професор Вищої школи бізнесу при Чиказькому університеті, Артур Лаффер на міжнародному форумі Yalta European Strategy – 2015 зазначав із приводу податкової реформи в Україні: «Немає нічого найважливішого в Україні, ніж те, яким чином справляються податки. ... Якщо підвищувати податки, це штовхає людей до того, що вони припиняють їх платити, виводять бізнес за межі країни або згортають діяльність...». Вчений навів приклади, коли за часів Р. Рейгана в США скоротили податки, то відбулось економічне зростання, а в Гонконзі взагалі немає ніяких податків, при цьому наявний профіцит бюджету [4]. Останній приклад, вважаємо, Україні не підходить через важку фінансову кризу. Проте вчений надіслав українцям три меседжі: перший – мінімальне регулювання; другий – уряд не створює процвітаня (матеріальних благ) і не пропонує рішення; третій – часто уряд – єдина проблема [4].

Шведський економіст, спеціаліст з економіки Східної Європи, Андерс Ослунд також зазначає: «Україні потрібна радикальна, але розумна податкова реформа» [5].

У кожен момент часу зниження податків має супроводжуватись зменшенням державних витрат, але держава робить це непослідовно і явно неохоче. Наприклад, на утримання апарату Верховної Ради в держбюджеті-2017 заклали майже 1 млрд грн. Отже, проблема полягає в тому, що передумовою сталого зростання є зниження податкового тягара, але необхідність фінансування витрат держави суперечить цій меті. Тому бюджетно-податкова політика повинна постійно маневрувати між цілями та засобами їх досягнення, що передбачає поглиблення курсу на «індивідуалізацію» оподаткування. Оскільки вже неможливо підвищувати ставки податків та їх кількість, то для поповнення бюджету було знайдено інші фіскальні методи, спрямовані на населення – податки на зарплату працюючих пенсіонерів, на перевищення пенсії понад суми 3654 грн, на відсотки по депозитах, збільшення тарифів на житлово-комунальні послуги та ін. Запровадження з липня 2014 р. оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді процентів із депозитів, із серпня 2014 р. військового збору, а також підвищення ставки оподаткування пасивних доходів фізичних осіб і розширення бази оподаткування військовим збором у 2015 р. сприяло збільшенню доходів державного бюджету за рахунок надходжень військового збору на 6,6 млрд грн, доходів фізичних осіб у вигляді відсотків із депозитів на 6,9 млрд грн.

Ринкова система господарювання обумовлює зміну форм і методів управління підприємством, вимагає нових підходів до визначення місця та ролі підприємства в розвитку суспільного виробництва та його взаємовідносин із державою. Проявом останніх є податки та збори. Розглянемо, які ж саме податки найважливіші з погляду на забезпечення стійкого розвитку підприємств.

Опустимо еволюцію податкових трансформацій у 90-тих роках, які були невдалими з точки зору побудови цивілізаційної моделі податкової системи. У процесі формування системи оподаткування підприємств в Україні була здійснена заміна податку з обороту на ПДВ та акцизи, модернізований податок на прибуток. Розвиток прибуткового оподаткування підприємств супроводжувався також зміною ставки податку (табл. 1) та переходом від диференціації ставок до застосування єдиної ставки податку для підприємств, що займаються різними видами діяльності. Про значимість кожного податку свідчить його частка в доходах зведеного бюджету. У 2015 р. частка ПДВ складала 32%, ПДФО – 20%, акцизного податку – 14%, рентної плати – 10%, податку на прибуток підприємств – 8%, податків на міжнародну торгівлю – 8%, місцевих податків – 8%, інших податків – 3% [6].

Таблиця 1

Еволюція ставки податку на прибуток*

Рік	Розмір ставки (%)
1993	18
1994	22
До 2004	30
з 01.01. 2004	25
2010	25
2011	23
2012	21
2013	19
2014-2017	18

*Джерело: складено автором за [7].

Аналізуючи структуру податкової системи України, слід сказати, що значну її частину складають надходження від прямих податків, але вдвічі більша частка непрямих, причому вона постійно зростає, тоді як у розвинутих країнах частка непрямих податків значно менша. Структура непрямих податків характеризується перевагою ПДВ і акцизного податку. У 2015 р. надходження до держбюджету від ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) склали 108,1 млрд грн, що на 26,1 млрд грн, або на 31,9% більше ніж у 2014 р., та ПДВ із ввезених на територію України товарів – 138,8 млрд грн, що на 31,5 млрд грн, або на 29,3% більше ніж у 2014 р. Значне падіння обсягу імпорту товарів (за даними Держстату імпорт товарів за 2015 р. до попереднього року зменшився на 31,1%) було компенсовано істотним зростанням курсу гривні до долара США (за даними НБУ, середньорічний курс гривні до долара США за 2015 р збільшився на 83,8%). Тому структуру податкової системи можна назвати неефективною, що також пов'язано з постійним бюджетним дефіцитом і затримками податкових надходжень у бюджет.

Було введено податок на майно підприємств, який складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку та плати за землю. Думки з приводу запровадження оподаткування майна підприємств різні. Як уважають деякі експерти, позитивних результатів для розв'язання наявних проблем у сфері виробництва і бізнесу він не дасть, оскільки зросте податкове навантаження на підприємства, фірми, що вкрай небажано. Інші говорять, що податки на майно мають вагомий переваги над іншими податками, оскільки стимулюють власників краще використовувати наявні активи, або продавати їх більш ефективно господарям.

Нещодавно Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроекти про створення Державного дорожнього фонду України [8; 9], фінансувати який пропонується за рахунок наступних надходжень: акцизний податок із вироблених підакцизних товарів (продукції) у частині нафтопродуктів і транспортних засобів; акцизний податок із ввезених на митну територію країни підакцизних товарів у частині нафтопродуктів і транспортних засобів; ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них; плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні тощо. Законом встановлюється, що податки (акцизи), визначені до наповнення фонду, будуть зараховуватися до спецфонду в такому розмірі: у 2017 р. – 75%, 2018 р. – 75%, 2019 р. – 100% [10].

Наприкінці 2016 р. був схвалений у другому читанні законопроект № 5368 зі змінами до ПКУ, спрямованими на поліпшення інвестиційного клімату. Зокрема, внесено комплексні зміни до розділів ПКУ, спрямовані на удосконалення загальних положень щодо адміністрування податків і зборів, а також податку на прибуток, ПДФО, ПДВ, акцизного податку, рентної плати та податку на майно, спеціальних податкових режимів; ліквідацію податкової міліції тощо. У числі інших був і проект закону № 5132 про внесення змін до ПКУ щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 р. Зокрема, підвищується рентна плата і ставки на різні ресурси, серед яких виявилися і значні зміни вартості використання 4G-радіочастот, а також вимога до торговців, які продають «технічно складні побутові товари, що підлягають гарантії», працювати через касові апарати.

Нині Уряд має намір до 1 липня 2017 р. розробити і внести до Верховної Ради України проект закону щодо запровадження податку на виведений капітал. Це обумовлено тим, що протягом багатьох років Україна має дефіцитний державний бюджет, що потребує залучення додаткових ресурсів у вигляді зовнішніх і внутрішніх запозичень, грошової емісії, тоді як власний капітал масштабно виводиться за межі країни, що негативно впливає на рівень фінансової, й відповідно національної безпеки держави.

Індивідуалізація оподаткування найбільше проглядається на прикладі практики справляння податків у сфері малого та середнього бізнесу. З липня 1998 р. в Україні існує спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Ця система з деякими поправками діє дотепер. Спеціальний режим оподаткування в нашій країні на основі єдиного податку не характерний для європейського простору, хоча застосовується в окремих країнах, наприклад, у Румунії. МВФ наполягає скасувати «спрощенку», але це спровокує напругу в суспільстві, й нині для українського бізнесу він важливий. До прийняття Державного бюджету, Верховною радою України був прийнятий Законопроект № 5132 «Про внесення змін у Податковий кодекс України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році», який вніс відповідні зміни до п. 293.1 і пп. 1 п. 293.2 [11]. Згідно з ними у 2017 р. ставки єдиного податку (ЄП) для платників 1-3 груп залишилися незмінними, тобто такими, як діяли протягом 2016 р. Проте платники 1 групи тепер сплачують ЄП у відсотках (фіксована ставка) не від розміру мінімальної заробітної плати (МЗП), а від розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб станом на 1 січня звітного року. Для платників 2 групи ЄП як і раніше сплачується у відсотках (фіксована ставка) від розміру МЗП, встановленої на 1 січня звітного року. 3 група платників, як і раніше, сплачує ЄП у відсотках від суми отриманого доходу. Розмір ставки ЄП так само залежить від того, чи є цей платник ще й платником ПДВ (3 або 5% відповідно). Для 4 групи (сільгоспвиробників) ставки з різних видів земельних ділянок змінено, ставка ЄП стала вище в 1,8 разів. У 2016 р. був скасований коефіцієнт індексації для нормативної оцінки фінансової ділянки землі, з яким раніше визначали необхідну базу для оподаткування різних підприємств, які займаються сільським господарством тощо. Революційних змін у сплаті ЄП не відбулось. Враховуючи встановлений із 1 січня 2017 р. розмір МЗП у 3200 грн, платники 1–3 групи будуть щомісяця сплачувати ЄСВ у таких розмірах:

1 група: не менш 352 грн ($3200 * 22\% * 1/2$);

2 і 3 групи: не менше 704 грн ($3200 * 22\%$), де 22% – загальна ставка ЄСВ.

Для кожної категорії платників страхових внесків у ст. 7 та 8 Закону про ЄСВ встановлені окремо база нарахування і відповідні ставки ЄСВ.

Фізична особа-підприємець 1 групи за рік повинна буде платити незалежно від факту отримання доходу: ЄСВ не менш 4224,00 грн ($352 \text{ грн} * 12 \text{ міс.}$) і єдиний податок максимум у сумі 1920 грн ($160 \text{ грн.} * 12 \text{ міс.}$). Тобто загальне річне податкове навантаження ФОП 1 групи у 2017 р. буде становити 6144 грн.

Фізична особа-підприємець 2 групи за рік повинна буде платити незалежно від факту отримання доходу: ЄСВ не менш 8448,00 грн ($704 \text{ грн.} * 12 \text{ міс.}$) і єдиний податок максимум у сумі 7680 грн ($640 \text{ грн} * 12 \text{ міс.}$). Тобто загальне річне податкове навантаження ФОП 2 групи у 2017 р. буде становити 16128 грн. Щоправда, фізичні особи – платники ЄП, які є пенсіонерами за віком, звільняються від сплати цього податку у 2017 р. [11].

Неможливо в межах однієї статті прокоментувати всі податкові зміни, що були санкційовані Урядом для покращення ситуації та спрогнозувати їх наслідки. Але очевидно, що зазначені зміни, запуск системи е-декларування та деякі інші бюджетно-податкові новації сприяли тому, що Україна піднялася на три пункти в рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business-2017 Світового банку посівши 80 місце серед 190 країн світу.

На сьогодні зміни мають різні оцінки з боку представників бізнесових структур, фахівців у сфері оподаткування, науковців. «Зниження податкового навантаження саме на підприємства (капітал) видається недоцільним, оскільки єдиною альтернативою є оподаткування фізичних осіб. Цей підхід непогано працює у розвинених країнах, але тільки тому, що там середній клас складає 60–70% населення, відповідно, його споживання – 90%. Відтак, обклавши доходи та споживання помірним (для тих країн, з їхньою доволі високою податковою культурою) податком, можна реалістично зібрати, разом з неподатковими надходженнями, 35–40% від ВВП, необхідні на утримання сучасної ефективної соціальної держави. Але в Україні середній клас складає від сили 10–15%, водночас потреби держави наразі ще більші, і навіть у перспективі навряд чи будуть меншими за 35%, враховуючи вікову структуру населення. Такі гроші можна отримати, тільки обклавши податками джерела ренти, а саме: природні ресурси (корисні копалини, сільськогосподарську землю) і капітал (зокрема нерухомість)» [12].

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. В Україні створена податкова система, яка наближається до сучасного європейського типу. У пошуках шляхів оптимальної моделі оподаткування, яка б дозволила успішно сприяти розвитку вітчизняного виробника в Україні, відбувається реформування оподаткування різних підприємств, яке дедалі більше стає зорієнтованим на платника

податку. Водночас для того, щоб стійкий розвиток підприємств став сталим процесом, необхідно створити прийнятні фіскальні умови для розвитку бізнесу й відновлення економіки країни; розв'язати найбільш болючі проблеми у сфері оподаткування (рівень податкового навантаження на фонд оплати праці має бути не більше 20%); знизити ставки прямих податків задля оздоровлення інвестиційного клімату, звільнити від оподаткування реінвестиції; вивести економіку з тіні шляхом встановлення справедливих ставок податків та спрощення адміністрування задля стимулювання легалізації бізнесу; стабілізувати податкове законодавство (запровадити мораторій на зміни податкового законодавства на 3 роки); перейти до нової методології формування місцевих бюджетів, яка повинна бути спрямована на використання власних податків. Усі ці та ще багато інших питань чекають на своє вирішення. Готових відповідей, звичайно, Уряд не має, проте має бути чітка спрямованість на реалізацію головних принципів оподаткування – соціальної справедливості, стабільності, гнучкості та економічної ефективності.

Література:

1. Юрій С. М. Податкова система України: становлення та розвиток / С. М. Юрій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=.pdf.
2. Омельченко Л. С. Необходимость реформирования налоговой системы Украины в современных условиях / Л. С. Омельченко, О. Е. Лактионова, И. В. Шурденко // Вісник Приазовського державного технічного університету. – Сер. : Економічні науки. – 2010. – Вип. 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eip.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/4241/.pdf>.
3. Мельник О. П. Практика функціонування податкової системи та напрями її реформування в Україні [Електронний ресурс] / О. П. Мельник. – Режим доступу : <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2011-2/Мельник%20О.П.pdf>.
4. Американський реформатор розповів, як перетворити Україну на заможну країну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nv.ua/ukr/publications/amerikanskiy-reformator-rozroviv-jak-peretvoriti-ukrajinu-na-protsvitajuchu-krajinu-71425.html> Еволюція прибуткового оподаткування юридичних осіб за часів незалежності України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.finalearn.com/lifers-777-1.html>.
5. Україні потрібна радикальна, але розумна податкова реформа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/columns/2015/09/4/7080176>.
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі : Закон України від 17.11.2016 р. № 1762-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1762-19>.
9. Про внесення змін до Бюджетного кодексу щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення дорожньої галузі : Закон України від 17.11.2016р. №1763-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1763-19>.
10. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» від 15.07.2016 № 4014а [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH33I68A.html.
11. Про внесення змін у Податковий кодекс України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: Закон України від 20.12.2016 р. № 1791-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1791-19/page>.
12. Як удосконалити податок на нерухоме майно в Україні? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28998.pdf>.